

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Sayı : 68925832/610/

9 787/89

03 Temmuz 2014

Konu: Kütahya Milletvekili

Prof. Dr. Alim IŞIK'a ait

(7/33523) Esas No'lu Soru

Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 21.11.2013 tarihli ve 151244 sayılı yazı.

Kütahya Milletvekili Sayın Prof. Dr. Alim IŞIK'a ait 7/33523 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya dair cevabi bilgi ve değerlendirmeler ekte sunulmuştur.

Bilgilerini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK:

Cevap Yazısı (2 sayfa)

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. ALİM IŞIK'A AİT (7/33523) ESAS
NO'LU SORU ÖNERGESİNE CEVAP

2013 Ağustos ayı itibariyle kadın çalışanların toplam sayıları ve statülerine göre dağılımları aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

4/A	4/B	4/C	TOPLAM
3.122.172	650.086	872.801	4.645.059

2008 yılı Ekim ayı başında yürürlüğe giren Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalı kadının, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri, kendilerinin veya hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları ve talep tarihinde 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt ve üst sınırları arasında olmak üzere, kendilerince belirlenecek günlük kazancın % 32'si üzerinden hesaplanacak primlerini borcun tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde ödemeleri şartı ile borçlandırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Madde metninden de anlaşılacağı üzere, doğumdan sonra geçen iki yıllık sürenin borçlandırılması hakkı 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi kadın sigortalılara verilmiştir. Ancak, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında tescil edildikten sonra doğum yapan ve daha sonra (b) ve (c) bentleri kapsamında olan kadın sigortalılar da doğum borçlanması yapabilmektedirler.

TBMM Genel Kurulunda söz konusu maddeye ilişkin verilen önergenin gerekçesinde “Doğum yapan kadın sigortalıların çalışmamış olmaları durumunda çocuklarının daha sağlıklı yetiştirilmesi ve bakımının anneleri tarafından yapılması sırasında işten ayrılmış olmaları nedeniyle bu sürelerini daha sonra borçlanabilmelerine imkân sağlanmıştır” ifadesine yer verilmiştir.

Hem madde metninde yer alan “sigortalı kadının”, hem de gerekçede yer alan “kadın sigortalıların çalışmamış olmaları” ve “işten ayrılmış olmaları” ibareleri, borçlanma yapacak olan kadınların doğumdan önce hizmet akdine tabi olarak sigortalı çalışıyor olmaları şartının aranması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Kanunun lafzına uygun olarak 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi kadın sigortalıların borçlanma yapabilmeleri için tescil edilerek adlarına kısa ya da uzun vadeli sigorta kolları yönünden prim ödenmiş olması yeterli sayılmıştır.

5434 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı halen devam edenlerden 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin (a), (f) ve (g) bentlerine tabi borçlandıkları sürelerinin Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesine imkân sağlanmıştır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde sayılan tüm borçlanmaların kendine özgü koşulları bulunmakta olup, doğum borçlanması niteliği itibariyle kadın erkek eşitliğine aykırı bir durum yaratmamaktadır. Fiili askerlik hizmeti silah altına alınmakla başlayıp terhis tarihinde sona erdiğinden, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılık askerlik yapılan sürede de devam etmekte, askerlik yaparken söz konusu sigortalılıkları devam edenlerin askerlik süreleri de

borçlandırılmamaktadır. Aynı durum 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olup sigortalılığı devam eden kadın sigortalıların, bu sigortalılıkları devam ederken doğum yapmaları durumunda da söz konusu olup 4/b kapsamında sigortalılıklarının devam etmesi nedeniyle doğum borçlanması yapmaları imkânı bulunmamaktadır.

Anılan konu hakkında açılan bir dava sonucunda Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 2009/14527 Esas 2010/12003 sayılı Kararında “.... Ancak, 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin ilk kısmında yer verilen borçlanma imkânı, çalışırken ücretsiz doğum ya da analık izni kullanılan sürelerle ilişkindir ki bu doğal olarak daha önce sigortalı olmayı gerektirir. Aynı bendin ikinci kısmındaki borçlanma imkânı ise doğrudan ve sadece 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalı kadına tanınmış ve borçlanacağı süre (doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmayacağı süre) olarak tanımlanmıştır. Dolayısıyla bu imkândan yararlanabilmek için de, geçmişte hizmet akdine dayalı olarak zorunlu sigortalılık tescilinin yapılmış olması gerekli sayılmalıdır.” hükmü verilmiştir.

Doğum borçlanması ile ilgili dava sayısı 754’dür. Bu davaların 404’ü derdest olup, 350’si ise karara bağlanmıştır.

